

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΠΡΟΤΕΣΗ ΕΚΔΟΣΗΣ ΝΟΜΟΥ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Αριθμός Γνωμοδοτήσεως 300/1998

ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Α' ΤΜΗΜΑ

Συνεδρίαση της 18.5.1998

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Νικόλαος Πούλος, Νομικός Σύμβουλος του Κράτους.

Νομικοί Σύμβουλοι: Σπ. Σκουτέρης, Γ. Κατράνης, Χρ.
Θωμόπουλος, Ιωαν. Μάσβουλας, Γ. Γαβαλάς, Δημ. Αναστασόπουλος.

Εισηγητής: Κρίτων Μανωλής, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

Αριθ. Ερωτήματος: Β7/117/21.4.1998 Υπουργείου Εθνικής Παιδείας
και Θρησκευμάτων Δ/νση Μεταπτυχιακών σπουδών και έρευνας.

Περίληψη Ερωτήματος : α) Εάν δύναται υποψήφιος διδάκτορας που εκπονεί διδακτορική διατριβή σε ένα Πανεπιστήμιο να εκπονεί, παράλληλα και σε άλλο. β) Εάν δύναται μεταπτυχιακός φοιτητής που είναι γραμμένος σε μεταπτυχιακό πρόγραμμα ειδίκευσης που οδηγεί σε διδακτορικό να εκπονεί παράλληλα διατριβή σε άλλο γνωστικό αντικείμενο ή σε άλλο ΑΕΙ. Επίσης εάν στις περιπτώσεις αυτές, έχουν ανάλογη εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 9 του Ν. 1771/88 (ΦΕΚ 71 Α) που ισχύουν για του προπτυχιακούς φοιτητές.

Επί του ως άνω τεθέντος ερωτήματος το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, γνωμοδότησε ομοφώνως ως ακολούθως:

Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 10 του Ν. 2083/92 περί «Εκσυγχρονισμού της Ανωτάτης εκπαίδευσης» και της παρ. 1^α «Τα ΑΕΙ έχουν τη κυρία ευθύνη της οργάνωσης και λειτουργίας προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών (ΠΜΣ) τα οποίεχουν επιστημονική ενότητα και πληρούν προϋποθέσεις που εγγυώνται υψηλό επίπεδο σπουδών. 2. Τα ΠΜΣ βρίσκονται μέσα στο πλαίσιο των σκοπών και των στόχων των ΑΕΙ, αναφέρονται σε συγγενείς ειδικότητες και αποσκοπούν στην προαγωγή της επιστημονικής γνώσης. 3. Σε κάθε τμήμα Ανωτάτου εκπαιδευτικού ιδρύματος ή με τη συνεργασία περισσοτέρων τμημάτων του αυτού ή άλλου ΑΕΙ της ημεδαπής ή αναγνωρισμένων ιδρυμάτων της αλλοδαπής μπορούν να οργανώνονται και να λειτουργούν ΠΜΣ στα οποία να γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι ΑΕΙ της ημεδαπής ή ανεγνωρισμένων ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής.(Άρθρο 11 παρ. 1^α). Τα ΠΜΣ αποσκοπούν στην προαγωγή της γνώσης και στην ανάπτυξη της έρευνας και οδηγούν στην απονομή διδακτορικού διπλώματος. Η χρονική διάρκεια η οποία διαφοροποιείται από κλάδο σε κλάδο, ορίζεται στο οικείο πρόγραμμα και δεν μπορεί να είναι μικρότερη από έξη (6) διδακτικά εξάμηνα. Τα ΠΜΣ προβλέπουν υποχρεωτικώς πριν την απονομή του διδακτορικού διπλώματος τη δυνατότητα απονομής μεταπτυχιακού διπλώματος ειδίκευσης. Η χρονική διάρκεια για την απονομή του διπλώματος αυτού ορίζεται στο πρόγραμμα και δεν μπορεί να είναι μικρότερη από τέσσερα (4) διδακτικά εξάμηνα. 2. Προτάσεις για τη λειτουργία ΠΜΣ έχουν τη δυνατότητα να υποβάλλουν

ομάδες μελών ΔΕΠ, οι τομείς καθώς και οι Γ.Σ. των τμημάτων. Τα ΠΜΣ καταρτίζονται από τη Γενική Συνέλευση ειδικής σύνθεσης (ΓΣΕΣ) του οικείου τμήματος και εγκρίνονται από τη Σύγκλητο του οικείου ΑΕΙ. Σε κάθε εισήγηση για δημιουργία ΠΜΣ περιλαμβάνουν α) απαραίτητα τα ακόλουθα στοιχεία, τα οποία εξετάζονται επισταμένως και με αυστηρά κριτήρια από τη Σύγκλητο.

α) Το αντικείμενο και ο σκοπός του προγράμματος.

β) Το είδος των μεταπτυχιακών τίτλων που απονέμονται.

γ) Οι κατηγορίες των πτυχιούχων που γίνονται δεκτές.

δ) Η χρονική διάρκεια του προγράμματος.

ε) Τα μαθήματα, η διδακτική και ερευνητική απασχόληση των μεταπτυχιακών φοιτητών, οι πρακτικές ασκήσεις και κάθε άλλου είδους δραστηριότητα.

στ) Ο αριθμός των μεταπτυχιακών φοιτητών, οι δυνατότητες και οι ανάγκες του οικείου τμήματος σε προσωπικό και η υλικοτεχνική υποδομή για την απρόσκοπτη λειτουργία του προγράμματος.

ζ) Η χρονική διάρκεια λειτουργίας του ΠΜΣ, το κόστος της αναγκαίας υλικοτεχνικής υποδομής, το κόστος λειτουργίας, οι πηγές και το ύψος της χρηματοδότησης του αναλυτικά.

Επίσης δια του άρθρου 12 παρ. 2 του ως άνω νόμου «στα ΠΜΣ γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι ΑΕΙ της ημεδαπής ή ομοταγών αναγνωρισμένων ιδρυμάτων της αλλοδαπής. Οι έλληνες πτυχιούχοι πρέπει να γνωρίζουν αποδεδειγμένα μία ξένη γλώσσα, οι δε αλλοδαποί επαρκώς την Ελληνική γλώσσα. Η επιλογή των μεταπτυχιακών φοιτητών γίνεται με συνεκτίμηση των εξής κυρίων κριτηρίων.

Το γενικό βαθμό του πτυχίου, τη βαθμολογία στα προπτυχιακά μαθήματα τα σχετικά με το πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών, την επίδοση σε διπλωματική εργασία, όπου προβλέπεται στο προπτυχιακό επίπεδο καθώς και την τυχόν ερευνητική δραστηριότητα του υποψηφίου».

Τέλος δια του άρθρου 13 προβλέπεται η διαδικασία για την διδακτορική διατριβή και την απονομή του διδακτορικού διπλώματος, το οποίο χορηγείται, αφού ο συγκεκριμένος υποψήφιος προπαρασκευάσει την προς έγκριση διατριβή του υπό την επίβλεψη Συμβουλευτικής επιτροπής συγκροτούμενης από τρία μέλη του ΔΕΠ, ένας από τους οποίους είναι επιβλέπων καθηγητής.

και ανήκει στη βαθμίδα του καθηγητή ή του αναπληρωτή καθηγητή ή του επίκουρου καθηγητή του τμήματος. Στη συνέχεια η συμβουλευτική επιτροπή μετά τη αξιολόγηση του επιστημονικού έργου του υποψηφίου και εφόσον κρίνει, ότι τούτο έχει ολοκληρωθεί, επιτρέπει την συγγραφή της διατριβής. Μετά την τελική έγκριση από επιταμελή εξεταστική επιτροπή, απαρτιζόμενη από μέλη ΔΕΠ, ο υποψήφιος αναγορεύεται διδάκτορας από τη (ΓΣΕΣ) Γενική συνέλευση ειδικής σύνθεσης..

Από τις προπαραταθείσες διατάξεις προκύπτει ότι είναι δυνατή η εκπόνηση διδακτορικής διατριβής υποψηφίου διδάκτορας παράλληλα σε δύο διαφορετικά πανεπιστήμια καθ' όσον δεν πυρβλέπεται απαγόρευση εκπονήσεως δύο διαφόρων διατριβών στο ίδιο ή διαφορετικό επιστημονικό κλάδο και γνωστικό πεδίο, εφόσον βεβαιώς τηρηθεί η κατά νόμον διαδικασία απονομής των αντιστοίχων διδακτορικών διπλωμάτων και τα αντίστοιχα ΑΕΙ διαθέτουν την υλικοτεχνική υποδομή, το προσωπικό και το κόστος λειτουργίας του προγράμματος για την υποδοχή των υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών. (Σχετ. υπ. αριθμ. 2763/90 ΣτΕ).

Για τον αυτόν λόγο είναι δυνατή η παράλληλη εκπόνηση διατριβής σε άλλο γνωστικό αντικείμενο ή σε άλλο ΑΕΙ, μεταπτυχιακού φοιτητή που είναι γραμμένος σε μεταπτυχιακό πρόγραμμα ειδίκευσης καθ' όσον η εν λόγω εγγραφή θα οδηγήσει στην παράλληλη απόκτηση και του δευτέρου διδακτορικού διπλώματος, η οποία είναι επιτρεπτή κατά τα ανωτέρω εκτεθέντα.

Εξ' άλλου δεν είναι δυνατή η ανάλογη εφαρμογή της διατάξεως του άρθρ. 2 παρ. 9 του ν. 1771/88 (ΦΕΚ 71 Α) προκειμένου για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές, δια της οποίας « φοιτητές ή σπουδαστές σχολών ή τμημάτων σχολών της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ημεδαπής, που μετά τη συμμετοχή τους σε γενικές εξετάσεις εισάγονται σε άλλη σχολή ή τμήμα σχολής, δεν μπορούν να εγγραφούν στην νέα σχολή ή τμήμα εάν προηγουμένως δεν διαγραφούν με αίτησή τους από τη σχολή ή το τμήμα όπου ήδη είναι γραμμένοι, ενώ σε αντίθετη περίπτωση η εγγραφή στη νέα σχολή ή τμήμα είναι άκυρη», καθ' όσον η απαγόρευση αυτή ρητώς αφορά φοιτητές ή σπουδαστές της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, με προφανή την ανάγκη αποκλειστικής παρακλόυθησης των συγκεκριμένων προπτυχιακών

μαθημάτων και εμπέδωση των γνώσεων των προσφερομένων από τα ΑΕΙ εις τον βαθμό αυτόν εκπαίδευσης, ενώ για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές δεν προβλέπεται από τον αυτόν νόμο αντίστοιχη απαγόρευση, δυναμένων τούτων να αναπτύξουν παράλληλη ερευνητική δραστηριότητα στο αυτό ή άλλο γνωστικό αντικείμενο, εφόσον ήδη απέκτησαν τον βασικό τίτλο σπουδών.

ΕΘΕΩΡΗΘΗ

Αθήνα, 27-5-1998

Ο Προεδρεύων του
Α' Τμήματος Ν.Σ.Κ.

ΝΙΚ. ΠΟΥΛΟΣ

Νομικός Σύμβουλος του
Κράτους

Ο Εισηγητής

ΚΡΙΤΩΝ ΜΑΝΤΛΗΣ
Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.